

Sygn. akt VI Gz 327/19

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2019 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Beata Hass – Kloc (Spr.)

Sędziowie: Sędzia Barbara Frankowska

Sędzia dle Grzegorz Plis

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Joanna Kościak

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2019 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: (...) A. Ś., M. Ś. Sp.j. w B.

przeciwko: (...)/S w K. (Dania)

o zapłatę

w przedmiocie zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Krośnie V Wydział Gospodarczy z dnia 22 sierpnia 2019 r., sygn. akt V GC 142/19

postanawia:

I. oddalić zażalenie,

II. zasądzić od powoda (...) A. Ś., M. Ś. Sp.j. w B.

na rzecz pozwanego (...)/S w K. (Dania) kwotę 120,00 zł

(sto dwadzieścia pięć złotych) tytułem kosztów procesu w postępowaniu

zażaleniowym.

Sędzia Barbara Frankowska Sędzia Beata Hass-Kloc Sędzia Grzegorz Plis

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy odrzucił pozew wniesiony przez powoda z uwagi na brak jurysdykcji sądu polskiego w oparciu o art. 1099§1 i 2 k.p.c.

W uzasadnieniu wskazał, że w sprawie zastosowanie znajduje Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych. Sąd powołał się na wyrok Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 31 stycznia 2018 r., który orzekł, że art. 13 ust. 2 w związku z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że nie może na niego powołać się osoba fizyczna, której działalność zawodowa polega między innymi na dochodzeniu roszczeń odszkodowawczych od ubezpieczycieli, przywołująca umowne miejsca zamieszkania

poszkodowanego. Sąd argumentował, że powód jest podmiotem prowadzącym działalność zawodową w dziedzinie dochodzenia roszczeń odszkodowawczych od ubezpieczycieli w charakterze cesjonariusza umownego. Nie może zatem korzystać ze szczególnej ochrony, jaką przewidują dla poszkodowanego przepisy jurysdykcyjne rozporządzenia nr 1215/2012, tj. na miejsce zamieszkania poszkodowanego.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł powód zarzucając:

- naruszenie art. 1099§1 k.p.c. poprzez jego zastosowanie i i uznanie, iż zasadny jest zarzut braku jurysdykcji krajowej,
- naruszenie przepisów prawa materialnego tj.

1. art. 9 Konwencji o jurysdykcji i uznawaniu oraz wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji uznanie, iż w niniejszej sprawie zarzut braku jurysdykcji krajowej jest zasadny, w sytuacji gdy jeżeli ubezpieczyciel nie ma miejsca zamieszkania na terytorium państwa związanego niniejszą konwencją, ale posiada filię, agencję lub inny oddział w jednym z państw związanych niniejszą konwencją, to w sporach wynikających z ich działalności jest traktowany tak jak gdyby miał miejsce zamieszkania na terytorium tego państwa;

2. art. 12 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) z dnia 12 grudnia 2012 r., poprzez jego niezastosowanie.

W oparciu o ww. zarzuty powód wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Pozwany w odpowiedzi na zażalenie wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego .

Sąd Okręgowy mając na uwadze powyższe zważył, co następuje.

Wobec tego, że wskazane w pozwie strony procesu zamieszkują w różnych państwach, które to należą do Unii Europejskiej, w zakresie jurysdykcji ma zastosowanie Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR (...) z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (wersja przekształcona, Dz.U.UE.L.2012.351.1 z dnia 2012.12.20, dalej: Rozporządzenie). Wskazać bowiem należy, że w Rozporządzeniu ustanowiono autonomiczną i wyczerpującą regulację jurysdykcji w sprawach dotyczących ubezpieczenia, wyłączając stosowanie innych przepisów jurysdykcyjnych Rozporządzenia (z zastrzeżeniem tych, do których art. 10-16 wyraźnie odsyłają lub które powtarzają), natomiast art. 1103⁵ k.p.c. ustanawia dodatkową podstawę jurysdykcji sądów polskich, która ma zastosowanie obok ogólnej regulacji zawartej w art. 1103 k.p.c. Ze względu na zakres zastosowania przepisów kodeksu postępowania cywilnego należy zwrócić także uwagę na ich zbieżność z przepisami Rozporządzenia, które w artykule 10-16 reguluje zagadnienie jurysdykcji w sprawach dotyczących ubezpieczenia. W zakresie, w jakim przepisy te są zbieżne, stosowanie kodeksu będzie wyłączone (Manowska M. /red/, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, wyd. III).

Artykuł 4 Rozporządzenia, określa jurysdykcję ogólną. Na mocy tego przepisu osoby mające miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego, bez względu na posiadane obywatelstwo, mogą być pozywane przed sądy tego państwa członkowskiego. Zastosowano więc łącznik personalny, którym jest miejsce zamieszkania, lub siedziba osoby prawnej. Dodatkowo zgodnie z artykułem 5 ust 1 osoby mające zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego mogą być pozywane przed sądy innego państwa członkowskiego tylko zgodnie z przepisami ustanowionymi w sekcjach 2-7 niniejszego rozdziału. W szczególności w stosunku do osób, o których mowa w ust 1 nie mają zastosowania krajowe przepisy jurysdykcyjne, które państwa członkowskie mają obowiązek notyfikować Komisji zgodnie z art. 76 ust 1 lit a) (Artykuł 5 ust. 2 Rozporządzenia). Sekcja 3 Rozporządzenia (Artykuł 10 -16) dotyczy jurysdykcji sprawach dotyczących ubezpieczenia.

Zasada ogólna jurysdykcji krajowej opartej na miejscu zamieszkania pozwanego jest uzupełniana łącznikami, których uzasadnienie wynika ze ścisłego powiązania między sprawą a sądem, z potrzeby zapewnienia efektywnej ochrony prawnej lub konieczności ochrony słabszej strony stosunku prawnego. Łączniki te są ujęte w ramy i jednym z nich jest autonomiczny reżim jurysdykcyjnego w sprawach dotyczących ubezpieczenia zawarty w art. 10-16 rozporządzenia (Zatorska Jolanta, Komentarz do rozporządzenia nr 1215/2012 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych Opublikowano: LEX/el. 2015).

Przy interpretacji przepisów Rozporządzenia dotyczących jurysdykcji sąd krajowy powinien kierować się względami zasady bezpieczeństwa prawnego, które stanowi jeden z celów rozporządzenia. Zasada ta wymaga między innymi interpretacji szczególnych przepisów jurysdykcyjnych w taki sposób, aby normalnie poinformowany pozwany mógł racjonalnie przewidzieć, przed który sąd, poza sądem państwa jego miejsca zamieszkania, może zostać pozwany (wyrok TS z dnia 13 lipca 2006 r. w sprawie C-103/05 R. M., Zb. Orz. 2006, s. I- (...), pkt 24 i 25), co także znajduje uzasadnienie w motywach Rozporządzenia (pkt 15 i 16).

W kontekście okoliczności niniejszej sprawy a także zarzutów podniesionych w zażaleniu, wskazać należy, że powód w pozwie powołał się na właściwość Sądu Rejonowego w Rzeszowie powołując się na art. 34a ust 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...), uznając jako właściwy sąd miejsca zamieszkania albo siedziby poszkodowanego podając, że z umowy cesji wierzytelności wynika, iż miejscem zamieszkania poszkodowanego jest P.. W zażaleniu dodatkowo wskazywał na art. 9 Konwencji o jurysdykcji i uznawaniu oraz wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych wskazując na Oddział pozwanego w Polsce. Jak wskazano powyżej, kluczowymi dla ustalenia jurysdykcji krajowej będą przepisy Rozporządzenia.

Istotnie art. 11 ust 1 b stanowi, że Ubezpieczyciel mający miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego może zostać pozwany w innym państwie członkowskim, w przypadku powództw ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uposażonego tytułu ubezpieczenia – przed sąd miejsca, w którym powód ma miejsce zamieszkania. Dodatkowo art. 12 stanowi, iż w odniesieniu do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, ubezpieczyciel może być ponadto pozwany przed sąd miejsca, gdzie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Jednakże przepisy powyższe mają zastosowanie do powództw wytoczonych przez poszkodowanego przeciwko ubezpieczycielowi, jeżeli takie bezpośrednio powództwo jest dopuszczalne. W tym kontekście prawidłowe było powołanie przez Sąd I instancji Wyroku TS z dnia 31.01.2018 r. (C-106/17), że prowadzący działalność zawodową, która polega min. na dochodzeniu roszczeń odszkodowawczych od ubezpieczycieli, nie może powołać się na art 11 ust 1 lit b Rozporządzenia, co wynika z art. 13 ust 2 Rozporządzenia. Ten ostatni przepis obejmuje także przypadek wynikający z art. 12 Rozporządzenia a więc wytoczenie powództwa przed sąd miejsca, gdzie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę.

Bez znaczenia pozostawał zarzut powoda dotyczący siedziby oddziału ubezpieczyciela, skoro w pozwie powód jurysdykcję jasno opierał na miejscu zamieszkania poszkodowanego. Dodatkowo w żaden sposób nie zostało wykazane by pozwany posiadał oddział na terenie Polski, stad powoływanie powyższego na etapie zażalenia nie mogło odnieść skutku.

Jeszcze raz podkreślić należy, że szczególna ochrona przewidziana przez cytowane powyżej przepisy Rozporządzenia dotyczy wyłącznie osoby poszkodowanej i przewidziana jest jako ochrona strony słabszej w sporze z ubezpieczycielem. Z przytoczonego Wyroku (...)jawi się przekonanie, że dokonywanie oceny kwestii czy taki profesjonalista może zostać uznany za „osobę słabszą” rodziłoby ryzyko podważenia pewności prawa i byłoby sprzeczne z celem ustanowionym w motywie 15 Rozporządzenia (zob. podobnie wyr. Z dnia 20.07.2017 r., (...) C- (...)(...)Zatem przesądzającą kwestią jest to, że powodem w niniejszej sprawie nie jest bezpośrednio poszkodowany, lecz podmiot który nabył roszczenie poszkodowanego w drodze umowy cesji.

W związku z tym trudno odnieść się do przywołanego Postanowienia Sądu Rejonowego w Szczecinku z dnia 10.01.2019r, I C 1609/18 nie znając stanu faktycznego sprawy , a w szczególności czy w tej konkretnej sprawie powodem jest poszkodowany , czy też podmiot taki jakim jest powód w niniejszej sprawie. Podobnie należy ocenić

przywołane przez powoda stanowisko (...) (k- 77) , które zdanie Sądu dotyczy stanów faktycznych , gdzie swoich roszczeń dochodzi bezpośrednio poszkodowany .

Z tych względów zażalenie jawiło się jako nieuzasadnione i podlegało oddaleniu o czym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397§2 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono po myśli art 108§1 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c. Zasądzone od powoda na rzecz pozwanego koszty stanowią koszty zastępstwa procesowego w wysokości 120,00 zł ustalone w oparciu o §10 ust 2 pkt 1 w zw. z §2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.2115 t.j. z dnia 2018.11.07).

Sędzia Barbara Frankowska Sędzia Beata Hass-Kloc Sędzia del Grzegorz Plis

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)